

't Ezelsvel

Postiljon van de Vlaamse Academici – Regio Brugge

Nr. 155 – November '25 (*Memoires van een taalman*)

De jungle van de letterwoorden

Hugo Brouckaert

hugo.brouckaert@skynet.be

In de Limburgse mijnstreek werd kort na de eerste Wereldoorlog een voetbalclub opgericht met de naam THOR Waterschei. Thor is niet alleen de naam van de stoere Germaanse dondergod, maar het letterwoord stond ook voor Tot Herstel Onzer Rechten en de kleuren van de club waren niet toevallig geel en zwart. Een en ander was een symbolische aanklacht tegen het Franstalig en verfransend beleid van het toenmalige mijnbestuur. Toen de club toetrad tot de Belgische voetbalbond, die de politieke slogan liever niet zag, werd de naam veranderd in Tot Heil Onzer Ribbenkast.

Het waren romantische tijden. Heden ten dage worden we helaas overstelpt met een stortvloed aan letterwoorden, die met elkaar wedijveren in saaiheid en hermetisme. Denken de bedenkers daarmee een geprivilegieerde elite van ingewijden te vormen? Haal even diep adem bij deze zin uit een verslag van de Vlaamse overheid: *“De taken van SIM, LIM, LRM en VMH zijn in een nieuwe constructie gegoten en de nieuwe structuur zal het mogelijk maken gelden uit EFRO-en ESF-bron in de toekomst accurater aan te wenden.”* Zo gaat dat nog een tijdje door. Het is de stijl van talrijke rapporten over milieu, onderwijs, kernenergie, informatisering, enz.... Mag ik dat onbeleefd vinden tegenover de lezer? Wat heb ik eraan dat de VFSIPH voortaan de VAPH heet als ik de context niet ken?

Niets overtreft vanzelfsprekend de managementtaal, het Engels van de CEO, de CFO en de COO. Al kan dat ook voor ingewijden negatief uitdraaien. Je zal maar een kattenbelletje krijgen van de baas met de melding: TBD. Volgens mijn acroniemenwoordenboek kan dat betekenen: *to be discussed, to be determined, to*

be done, to be destroyed, of to be deleted. Met dergelijke tegenstrijdige instructies gaat een bedrijf binnen de kortste keren op de fles. Hier en daar is er wel een frisse uitzondering. Zo wordt een meer informele vergadering in managers kringen wel eens een BOT-sessie genoemd. BOT staat dan voor Benen Op Tafel.

Grasduinend in acroniemenlijstjes, kom je soms voor verrassingen te staan. Z.O.Z. zou in het Nederlands slechts één betekenis hebben: ‘zie ommezijde’. Het staat onderaan het blad om aan te geven dat er aan de achterkant nog iets boeiends te beleven valt. Onlangs zag ik een muziekblad met kerkmuziek waarop Z.O.Z. tot mijn verbazing bovenaan het blad stond. Daar blijkt het ‘zonder orgel zingen’ te betekenen.

Of neem nu het woord SAS, vooral bekend als de Scandinavische luchvaartmaatschappij, maar met internationaal toch meer dan 200 geregistreerde betekenissen. Toch ontbreekt daarin de vereniging die mij enige tijd geleden beleefd doch met aandrang uitnodigde om ontslag te nemen uit het bestuur wegens een gebrek aan initiatief: de Seksueel Actieve Senioren.

Die overvloed aan acroniemen heeft ook perverse gevolgen. Ik denk aan een Brusselaar, die gestudeerd heeft aan het Koninklijk Atheneum van Koekelberg (KAK) en later verkozen wordt tot lid van het Europees parlement, waar hij leden van de Poolse partij voor Recht en Rechtvaardigheid ontmoet, in het Pools Prawo i Sprawiedliwość (PIS). Er zit een onaangenaam geurtje aan die mens zijn loopbaan.

Dergelijke bezwaren tegen een overvloed aan letterwoorden worden door de VDAB (Vlaamse directie voor Afkortingenbeleving) en het ALDI (Afkortingen en Letterwoorden Duidingsinstituut) als DOM (dom) weggewuifd. Letterwoorden geven de tegen onrecht protesterende mens krachtige slogans, zeggen zij.

Windturbines? ASAP maar NIMBY!